

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΟΛΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 15 /3/ 2025**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus **pastor**, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergīt ad proximā speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confūsus gregem ex loco infesto amovēre coepit. Sed bovum mugītus ex speluncā audītus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

2. Claudius quinquagesimo anno aetatis suae imperium cepit mirabili quodam casu. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est Hermaeum. Paulo post rumore **caedis** exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit. Ab his in castra delatus est tristis et trepidus, dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur. Postero die Claudius imperator factus est.

3. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis **legionibus** Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

4. Cerva alba eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cervā sese monitum esse praedicabat. Ea cervā quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cervā, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

5. Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum **in cubiculum** vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem: experiri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptura, si tibi

consilium non ex sententia cessisset».

.....
6. Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat. Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur. Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

- Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει.

Μονάδες **20**

B1a. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

- α. αγορά** (στο 1ο κείμενο) **gregem**
β. αμβροσία (στο 2ο κείμενο) **morituum**
γ. δουκάτο (στο 3ο κείμενο) **duce**
δ. δωροθέτης (στο 4ο κείμενο) **dono**
ε. πρόκριτος (στο 5ο κείμενο) **secreto**

Μονάδες **10**

B2. Να χαρακτηρίσετε στο τετράδιό σας ως **Σωστές (Σ)** ή **Λανθασμένες (Λ)** τις παρακάτω προτάσεις.

- Ο Σαλλούστιος Κρίσπος μεταφέρει στη λογοτεχνία της Ρώμης την ιστορική μονογραφία. **Σ**
 Ο Πόπλιος Βεργίλιος Μάρρων έγραψε τις δώδεκα βουκολικές *Εκλογές* (*Eclogae*) και τα τρία βιβλία των *Γεωργικών* (*Georgica*). **Λ**
 Ο πιο καθαρός και κομψός από όλους τους ελεγειακούς είναι ο Προπέρτιος. **Λ**
 Ο Τίτος Λίβιος έγραψε το *Ab urbe condita* μια πεζογραφική παρουσίαση της ιστορίας της Ρώμης. **Σ**
 Ο Κόιντος Οράτιος Φλάκκος διακρίνεται για το ρητορικό και μεγαλειώδες ύφος του. **Λ**

Μονάδες **10**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **boves** : αφαιρετική πληθυντικού **bobus/bubus**
- **eum** : δοτική πληθυντικού στο θηλυκό γένος. **Eis/iis/is**
- **vi** : αιτιατική ενικού. **vim**
- **quodam** : αιτιατική ενικού στο θηλυκό. **quandam**

- **casu** : γενική ενικού. **casus**
- **die** : αφαιρετική πληθυντικού **diebus**
- **urbem**: γενική πληθυντικού. **urbium**
- **diu** : τα παραθετική του τύπου. **Diutius - diutissime**
- **Quod** : γενική ενικού. **cuius**
- **numine** : αιτιατική ενικού. **numen**
- **aliquis** : αιτιατική πληθυντικού. **aliquos**
- **postero** : γενική πληθυντικού των παραθετικών του τύπου. **Posteriorum / postremorum-postumorum**
- **viri** : κλητική ενικού. **vir**
- **unguim** : αφαιρετική ενικού. **Unque/i**
- **se** : τον ίδιο τύπο στο α' πρόσωπο. **me**

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- **fertur** : β ενικό οριστικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή. **fers**
- **conātus** : γ πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντος στο θηλυκό. **Conaturae sint**
- **cepit** : γ πληθυντικό Υποτακτικής Παρατατικού. **caperent**
- **factus est** : γ πληθυντικό υποτακτικής Ενεστώτα. **fiant**
- **absens** : β πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού. **abessetis**
- **rediit**: αιτιατική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **redeuntem**
- **persuasit** : απαρέμφατο Παρακειμένου στην άλλη φωνή. **Persuasum esse**
- **videbatur** : β ενικό υποτακτικής Υπερσυντελικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας. **Videndum fuisses**
- **interficiendo**: β ενικό προστακτικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή. **interfice**
- **poposcit**: δοτική ενικού μετοχής Παρακειμένου στο ουδέτερο γένος. **postulato**
- **molientem**: απαρέμφατο Μέλλοντος και γενική γερονδίου. **Moliturum esse / moliendi**
- **essem interemptura** : τον ίδιο τύπο στη Παθητική Περιφραστική Συζυγία. **Interimenda essem**
- **gerantur**: α πληθυντικό οριστικής Παρατατικού της Ενεργητικής Περιφραστικής Συζυγίας. **gestura eramus**
- **veritus**: β πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντος. **verituri sitis**

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. Brenno duce (Κείμενο 3) : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- Cum Brennus dux erat
- Cum brennus dux esset
- Dum Brennus dux est

Μονάδες **3**

Δ2. admissis amicis (Κείμενο 4) : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- Cum Sertorius amicos admiserat
- Cum Sertorius amicos admisisset
- Postquam/ ubi / simul/ut Sertorius amicos admisit.

Μονάδες 4

Δ3. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium (Κείμενο 3) : Να μετατρέψετε τη σύνταξη της πρότασης από ενεργητική σε παθητική.

- Brenno duce **a Gallis**, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, **eversa est urbs Roma** praeter Capitolium

Μονάδες 2

Δ4. Discurrens miles pedes eius animadvertit (Κείμενο 2) : Να χρησιμοποιήσετε τον κατάλληλο τύπο του **debeo** στην Υποτακτική Παρατατικού κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στη πρόταση. Στη συνέχεια να μετατρέψετε τη σύνταξη της πρότασης που έχετε δημιουργήσει από **ενεργητική σε παθητική** με τη χρήση της **παθητικής περιφραστικής συζυγίας**.

- Discurrens miles **deberet animadvertere pedes** eius
- Pedes eius **animadvertendi essent diccurrenti militi**

Μονάδες 3

Δ5. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat. (Κείμενο 4) : Να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε στο **αντίθετο του πραγματικού στο παρόν**.

- Ανοιχτή υπόθεση στο παρελθόν
- Si videretur ... praedicaret

Μονάδες 2

Δ6. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. (Κείμενο 4) : Να μετατρέψετε στον **ευθύ λόγο** τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

- visum in somno mihi **est** cervam, quae **periiit**, ad **me** reverti

Μονάδες 2

Δ7. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. (Κείμενο 6) :

α) Να μετατρέψετε στον **ευθύ λόγο** τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

- "Adliga et Abice ! "
- "Ego ... adero."

- "Mittam tragulam"

β) Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat (Κείμενο 6): Να αντικαταστήσετε το ρήμα **monet** με τον αντίστοιχο τύπο του ρήματος **iubeo** και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές.

- **Adligere ... et abicere**

Μονάδες **4**

Δ8. Ille epistulam perlegit militesque adhortatur. (Κείμενο 6) : Να συμπτυχθούν οι δύο προτάσεις σε μία , αφού τραπεί η υπογραμμισμένη πρόταση σε μετοχή που να δηλώνει πράξη **προτερόχρονη** του ρήματος της δεύτερης.

- **Epistula perlecta**

Μονάδες **2**

Δ9. Cerva alba eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat:
Να εξαρτήσετε τη παραπάνω πρόταση από τη φράση **Sertorius dixit** και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές . (Κείμενο 4)

- **Cervam albam sibi ... datam esse**

Μονάδες **2**

Δ10. ad eam obiurgandam (Κείμενο 5) : Να μετατρέψετε τη σύνταξη του παραπάνω συνόλου σε ενεργητική.

- **Ad eam obiurgandum**

Μονάδες **2**

Δ11. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **pastor** (1^ο), **caedis** (2^ο), **legionibus** (3^ο), **in cubiculum** (5^ο)

- Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει

Μονάδες **4**

Επιμέλεια Θεμάτων: Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!